

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 313/2020-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť spoločnosti BSBT, s. r. o., Stará Košická 57, Nižný Klátov, IČO 43 951 783, zastúpenej advokátskou kanceláriou Sýkora – advokátska kancelária, s. r. o., Murgašova 3, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Matej Sýkora, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 S 41/2015 z 23. novembra 2017 v spojení s jeho opravným uznesením sp. zn. 7 S 41/2015 z 22. marca 2018 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžfk 58/2018 z 25. septembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť spoločnosti BSBT, s. r. o., o d m i e t a .
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 S 41/2015 z 23. novembra 2017 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžfk 58/2018 z 25. septembra 2019 n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. januára 2020 doručená ústavná sťažnosť spoločnosti BSBT, s. r. o., Stará Košická 57, Nižný Klátov, IČO 43 951 783 (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie svojho majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 S 41/2015 z 23. novembra 2017 v spojení s jeho opravným uznesením sp. zn. 7 S 41/2015 z 22. marca 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžfk 58/2018 z 25. septembra 2019 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka (žalobkyňa) sa návrhom na začatie konania (ďalej len „žaloba“) doručeným krajskému súdu 8. apríla 2015 domáhala proti Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky (ďalej aj „žalovaný“ alebo spolu aj „účastníci“) preskúmania zákonnosti právoplatného rozhodnutia žalovaného (odvolacieho finančného orgánu) č. 1100303/1/16359/2015/4897 z 15. januára 2015 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“), ktorým bolo rozhodnutie Daňového úradu Košice V (ďalej len „správca dane“) č. 709/230/30433/10/MOL z 2. augusta 2010 [ďalej len „rozhodnutie správcu dane“) v časti výroku o vyrubení rozdielu dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) v sume 58 559,78 € zmenené tak, že sťažovateľke za zdaňovacie obdobie IV. štvrtrok roku 2008 sa vyrubuje rozdiel DPH v sume 77 885,01 €. V právnej veci žaloby sa konanie na krajskom súde viedlo pod sp. zn. 7 S 41/2015.

3. Žaloba bola rozsudkom krajského súdu zamietnutá ako nedôvodná s tým, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

4. Sťažovateľka následne podala proti rozsudku krajského súdu riadne a včas kasačnú sťažnosť – opravný prostriedok, ktorá bola rozsudkom najvyššieho súdu rovnako zamietnutá. Zároveň najvyšší súd rozhodol tak, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov kasačného konania. Rozsudok najvyššieho súdu podľa zistenia ústavného súdu nadobudol právoplatnosť 11. decembra 2019.

5. Sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti zároveň uviedla:

„... Sťažovateľ má za to, že tak rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, došlo k porušeniu jeho procesných práv, a to v takej miere, že mu bolo odňaté právo na spravodlivý súdny proces...

Súd prvej inštancie a rovnako aj kasačný súd dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdili, ak uzavreli, že žalovaný postupoval zákonne, keď v zmysle zákona o správe daní ako odvolací orgán zmenil výrok správcu dane a výrok o dani z pridanej hodnoty za zdaňovacieho obdobia IV. štvrtrok 2008 zo sumy 58.559,78 EUR na 77.885,01 EUR...

... čo má za následok nezrozumiteľnosť, neurčitost' a nejasnosť uvedeného rozhodnutia a nemožno sa stotožniť so závermi správneho súdu, ani Najvyššieho súdu SR, že dotknutý výrok rozhodnutia spĺňa podmienky určitosti, nezameniteľnosti a vykonateľnosti rozhodnutia žalovaného - Finančného riaditeľstva SR.

Sťažovateľ na základe výzvy správcu dane predložil relevantné dôkazy preukazujúce oslobodenie od dane z pridanej hodnoty v súlade s § 15 ods. 5 písm. c) zákona č. 511/1992 Zb. a to zmluvu o dielo, z ktorej nepochybne vyplývalo, že súčasťou tovaru dodávaného mimo územia SR, za ktorý boli vystavené faktúry č. FA-07.061g, RE-07.074h, FA-07.070d a FA-07-073j, bola aj inštalácia, montáž dodávaného tovaru. Predmetná zmluva bola sťažovateľom predložená správcovi dane spolu so zaslaním listu: Odpoveď na výzvu na predloženie dôkazov zo dňa 24.05.2010, kde sa zmluva o dielo nachádzala v origináli.

Okrem predloženia listinných dôkazov - zmluvy o dielo sťažovateľ súčasne navrhol, aby správca dane vykonal dokazovanie v súlade s § 29 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb.

aj výsluchom konateľa sťažovateľa. Sťažovateľ má zato, že správca dane postupoval v rozpore s § 29 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. a jeden z navrhovaných dôkazov - zmluvu o dielo spochybnil tým, že poprel jej doručenie a druhý z navrhovaných dôkazov - vypočutie konateľa sťažovateľa vôbec nevykonal...

Ďalšou procesnou vadou, ktorú obsahuje rozhodnutie Finančného riaditeľstva SR zo dňa 15.01.2015 je, že nespĺňa všetky náležitosti rozhodnutia v zmysle zákona § 63 ods. 3 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní. V § 63 ods. 3 zákona písm. d) rozhodnutie musí obsahovať výrok, ktorý obsahuje údaje podľa písmena c). Podľa písmena c) predmetného zákona rozhodnutie musí obsahovať o. i. obchodné meno a sídlo právnickej osoby, o ktorej právach a povinnostiach rozhodoval...

Finančné riaditeľstvo SR, ako aj Daňový úrad Košice V, neuskutočnili úkony, ktoré boli nevyhnutné na zistenie a doplnenie skutkového stavu a zistenia skutočností rozhodujúcich pre správne určenie daňovej povinnosti sťažovateľa, hoci im táto povinnosť vyplýva z právnej úpravy...

Krajský súd v Košiciach, ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd si bez akéhokoľvek dokazovania a výsluchu sporových strán bezvýhradne a jednostranne osvojili tvrdenia a závery žalovaného - Finančného riaditeľstva SR a na sťažovateľom uvádzané dôkazy a námietky v daňovom ako aj súdnom konaní vôbec neprihliadli.

Uvedené rozhodnutia konajúcich súdov možno považovať za arbitrárne, nedostatočne odôvodnené, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, dôsledkom čoho je porušenie základného práva alebo slobody...“

6. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa BSBT, s.r.o. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, ods. 2 Ústavy a podľa čl. 36 ods. 1, ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na ochranu vlastníctva zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžfk/58/2018 zo dňa 25.09.2019 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach

sp. zn. 7S/41/2015 zo dňa 23.11.2017 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 7S/41/2015-120 zo dňa 22.03.2018 a sp. zn. 7S/41/2015-132 zo dňa 12.07.2018 porušené boli.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžfk/58/2018 zo dňa 25.09.2019 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7S/41/2015 zo dňa 23.11.2017 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 7S/41/2015-120 zo dňa 22.03.2018 a sp. zn. 7S/41/2015-132 zo dňa 12.07.2018 zrušuje a vec v r a c i a Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Košiciach sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 450,28 EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu k rukám právneho zástupcu sťažovateľa.“

7. Zároveň sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol o odložení vykonateľnosti rozsudku krajského súdu a rozsudku najvyššieho súdu na čas do právoplatného skončenia konania o tejto ústavnej sťažnosti.

II.

Relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon

v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ak

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

14. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

15. Podľa čl. 36 ods. 2 listiny kto tvrdí, že bol ukrátený na svojich právach rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť

takého rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nemožno vylúčiť preskúmavanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd podľa listiny.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

17. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

18. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva vlastníť majetok, základného práva na súdnu ochranu podľa ústavy a listiny, a tiež aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa dohovoru a práva na pokojné užívanie majetku podľa dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu a rozsudkom najvyššieho súdu.

19. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namietané porušenie označených základných práv podľa ústavy a listiny a označených práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu odôvodňuje tým, že krajský súd a najvyšší súd na základe vykonaných dôkazov dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec aj nesprávne právne posúdili, keď zmenu rozhodnutia správcu dane v časti výroku o vyrubení rozdielu DPH v sume 58 559,78 € rozhodnutím žalovaného spočívajúcu oproti tomu vo vyrubení rozdielu DPH za zdaňovacie obdobie IV. štvrtrok roku 2008 sťažovateľke v sume 77 885,01 € považovali za zákonnú a tým za správnu.

20. Sťažovateľka ústavnú sťažnosť odôvodnila tiež porušením svojich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

21. Sťažovateľka namieta, že napriek tomu, že rozhodnutie žalovaného nevykazuje všetky zákonné náležitosti rozhodnutia a v spojení s rozhodnutím správcu dane nespĺňa podmienku určitosti, zrozumiteľnosti a vykonateľnosti, jej žaloba a následne aj kasačná sťažnosť boli zamietnuté.

22. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka vytýka to, že krajský súd rovnako ako najvyšší súd neprihliadol na podľa jej názoru pre rozhodnutie podstatný listinný dôkaz, a to na zmluvu o dielo preukazujúcu splnenie podmienky pre oslobodenie od DPH, ako ani na to, že jej návrhu na doplnenie dokazovania výsluchom konateľa sťažovateľky nebolo vyhovené.

23. Z už uvedených dôvodov považuje sťažovateľka rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok najvyššieho súdu za nedostatočne odôvodnené, a tak z ústavného hľadiska za neudržateľné a arbitrárne.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1, 46 ods. 1 a 2 ústavy čl. 36 ods. 1 a 2 listiny, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu

24. Vzhľadom na princíp subsidiarity [„*ak (...) nerozhoduje iný súd*“], ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

25. Podľa § 438 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.

26. Podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP kasačnú sťažnosť možno okrem iných odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon

tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

27. Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľka mala možnosť domáhať sa preskúmania rozsudku krajského súdu využitím kasačnej sťažnosti – opravného prostriedku, ktorú napokon pred podaním ústavnej sťažnosti ústavnému súdu aj účinne využila, pričom o jej kasačnej sťažnosti bolo rozhodnuté rozsudkom najvyššieho súdu.

28. Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti (vo vzťahu k rozsudku krajského súdu) už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základného práva podľa 46 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 a 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu

29. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

30. Ustanovenie čl. 46 ods. 2 ústavy a čl. 36 ods. 2 listiny v podstate upravuje právo na prístup k súdu, a to ako lex specialis pre prístup k súdu vo veci, o ktorej rozhodol orgán verejnej správy. V podstate ide skôr o kompetenčné ustanovenie určujúce, kedy súdna moc preskúmava rozhodnutia orgánov verejnej správy, než o ustanovenie zakladajúce základné právo. To je v skutočnosti priznané už v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny.

31. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

32. Ústavný súd preto považoval za potrebné poukázať aj na relevantnú časť odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu:

„... Pokiaľ ide o dokazovanie v daňovom konaní, dôkaznú povinnosť má prioritne daňový subjekt...

... daňové konanie nie je konaním vyhľadávacím. Preto je na správcovi dane vykonávajúcom dokazovanie a jeho úvahe, aké dôkazy vykoná, akým spôsobom dokazovanie doplní, akú hodnovernosť, dôkaznú silu a schopnosť zvrátiť závery vyplývajúce z realizovaného dokazovania z nich vyvodí, a to predovšetkým s prihliadnutím na skutočnosti a dôkazy vyplývajúce zo zistení, ktoré už má správca dane v priebehu konania k dispozícii.

... Primárne je nevyhnutné uniesť dôkazné bremeno na strane dôkazného subjektu - žalobcu, ktorý disponuje svojim právom uplatniť si za zákonom ustanovených a splnených podmienok nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty, je iniciátorom odpočítania dane z pridanej hodnoty) a ktorý si aj tento nárok uplatnil: preto je jeho povinnosťou preukázať, že nárok si uplatňuje odôvodnene za zákonom stanovených podmienok. Dokazovanie

zo strany správcu dane slúži až na následnú verifikáciu skutočností a dokladov predkladaných daňovým subjektom. Ak daňový subjekt, na ktorom leží dôkazné bremeno, svoje tvrdenia spoľahlivo nepreukáže, nemôže byť nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty uznaný ako oprávnený... Najvyšší súd SR zdôrazňuje, že dôkazné bremeno o reálnom dodaní tovarov a služieb zaťažuje daňový subjekt - žalobcu. Preukázanie dodávok tovaru a služieb len faktúrami nie je podľa súdu postačujúce. Faktúra je relevantným dokladom, len ak je nepochybné, že sú v nej uvedené údaje odrážajúce skutočne reálne plnenie. To, že určitý doklad má všetky náležitosti účtovného dokladu a je riadne zaučtovaný v zmysle zákona o účtovníctve, ešte nie je dôkazom o tom, že daňový subjekt je oprávnený uplatniť si odpočítanie dane z tohto dokladu... Vzhľadom na uvedené kasačný súd konštatuje, že sťažovateľka v konaní nepreukázala, teda nepredložila žiadne doklady preukazujúce splnenie podmienok na oslobodenie od dane podľa § 43 zákona č. 222/2004 Z. z. (napr. zmluvu o dodaní tovaru, doklady o preprave, protokoly o prevzatí), že tovar bol dodaný osobe identifikovanej pre daň v inom členskom štáte. Sťažovateľka tiež nepreukázala, že tovar bol dodaný aj s montážou. Z administratívneho spisu je zrejmé, že správca dane vyzval sťažovateľka na doloženie relevantných dokladov (napr. zmluva o dielo), ale sťažovateľka si svoju povinnosť uniesť dôkazné bremeno nesplnila. Na výsluch pred správcou dane sa konateľ sťažovateľky tiež nedostavil. K veci kasačný súd dodáva, že v prípade, že v rámci dodávky tovaru mala byť vykonaná aj montáž dodávaného tovaru, tak aj táto skutočnosť musí byť z faktúry zrejmá. Na predložených faktúrach sú uvedené druhy tovarov a ich množstvá, ale nevyplýva z nich, že išlo o dodanie tovaru aj s montážou. Samotné tvrdenie sťažovateľky o uskutočnení montáže bez ďalších súvisiacich dôkazov, ktoré by tvrdenie sťažovateľky potvrdili, nemožno považovať za dostatočné. Predložené faktúry tiež nespĺňajú náležitosti pri dodaní tovaru do iného členského štátu podľa § 72 ods. 2 písm. b) zákona č. 222/2004 Z. z. Správca dane tak správne vyvodil záver, že sťažovateľke vznikla z fakturovanej zmluvy 12.349.280 Sk povinnosť odvieť daň z pridanej hodnoty v sadzbe 19 % vo výške 2.346.364 Sk (77.885.01 €) v tuzemsku...

... Zmenený výrok napadnutého rozhodnutia žalovaného považuje kasačný súd rovnako ako krajský súd za dostatočne zrozumiteľný a preskúmateľný. Odôvodnenie krajského súdu uvedené v odsekoch 18 až 21 považuje kasačný súd za dostatočne vyčerpávajúce a zrozumiteľné. Daňová povinnosť sťažovateľky k dani z pridanej hodnoty

za zdaňovacie obdobie IV. štvrťrok 2008 sa rovná vyrubenému rozdielu dane z pridanej hodnoty vo výške 77.885,01 €. Uvedené vyplýva z toho, že sťažovateľka v daňovom priznaní k dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie IV. štvrťrok 2008 uviedla nadmerný odpočet vo výške 582.192 Sk (19.325,23 €) a správca dane na základe vykonanej kontroly určil výsledný vzťah k štátnemu rozpočtu vo výške 1.764.172,- Sk (58.559,78 €), z čoho vyplýva rozdiel vo výške 2.346.364 Sk, t. j. 77.885,01 €. Suma 58.559,78 € je suma, ktorú je sťažovateľka povinná zaplatiť, keďže nadmerný odpočet jej nebol vrátený...“

33. Po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľky, podľa ktorej sa najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal s jej podstatnými námietkami kasačnej sťažnosti, nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu je plne v súlade s § 463 v spojení s § 139 ods. 2 SSP a podľa názoru ústavného súdu je presvedčivé, zrozumiteľné, konanie nevykazuje znaky podstatných pochybení procesného charakteru, preto ústavný súd nevidí žiadny relevantný dôvod na prehodnocovanie záverov najvyššieho súdu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

34. Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon č. 222/2004 Z. z.“) oslobodené od dane je dodanie tovaru, ktorý je odoslaný alebo prepravený z tuzemska do iného členského štátu predávajúcim alebo nadobúdateľom tovaru alebo na ich účet, ak nadobúdateľ je osobou identifikovanou pre daň v inom členskom štáte.

35. Podľa názoru ústavného súdu už krajský súd dal jasnú, zrozumiteľnú a vyčerpávajúcu odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace

s predmetom súdnej ochrany, keď s poukazom na to, že sťažovateľka, napriek upozorneniu zo strany správcu dane, že zmluva o dielo nie je súčasťou na danú vec vzťahujúceho sa správneho spisu, resp. prílohou jej písomného podania z 24. mája 2010 a predvolania sťažovateľky, resp. jej konateľä na výsluch na 10. júna 2010 o 13.00 h, zmluvu o dielo nepredložila a na výsluch sa bez ospravedlnenia nedostavila, pričom nepredložila ani žiadne iné relevantné doklady preukazujúce splnenie podmienok pre oslobodenie od DPH podľa § 43 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z., t. j. rezignovala na svoju povinnosť uniesť dôkazné bremeno, t. j. preukázať, že tovar bol dodaný s montážou s miestom mimo územia Slovenskej republiky, na základe čoho krajský súd rovnako ako žalovaný a správca dane uzavrel, že sťažovateľke vznikla povinnosť zo zdaniteľného plnenia v sume 12 349 280 Sk odviesť DPH v sadzbe 19 % v sume 2 346 364 Sk (77 885,01 €).

36. V nadväznosti na závery krajského súdu najvyšší súd s akcentom na to, že daňové konanie nie je vyhľadávacím konaním a dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní splnenia podmienok na oslobodenie od DPH ťaží *a priori* daňový subjekt (sťažovateľku), dodal, že správca dane a následne aj žalovaný vyhodnotili všetky dôkazy a zistené skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie dane v ich vzájomnej súvislosti a prihliadli na všetko, čo v daňovom konaní vyšlo najavo, dôsledkom čoho, na základe vykonaného dokazovania, správca dane zistil skutkový stav správne a v súlade s daňovým poriadkom [zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pozn.]. Najvyšší súd rovnako ako krajský súd rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím správcu dane považoval za dostatočne určité, zrozumiteľné, a tak za vykonateľné. Keďže podľa názoru najvyššieho súdu sa krajský súd s opakovanými námietkami sťažovateľky vo svojom rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na najvyššom (kasačnom) súde, námietky sťažovateľky uvedené v kasačnej sťažnosti najvyšší súd vyhodnotil ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozsudku krajského súdu, a kasačnú sťažnosť zamietol.

37. Ako už bolo uvedené, právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí,

aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (rozsudok vo veci Ruiz Torijo c. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire č. 303 – B).

38. V súvislosti so sťažovateľkou deklarovanej prejavom nespokojnosti s napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 nie je záruka, že rozhodnutie (kasačného) súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníkov konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný, aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

39. S odvolaním sa na tieto skutočnosti a právne závery ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom najvyššieho súdu

40. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti uviedla, nevyplýva žiadna možnosť ich porušenia, reálnosť ktorej by mohol ústavný súd posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

41. Pokiaľ totiž sťažovateľka porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu odvíja od porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 a 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel k porušeniu uvedených práv, je preto celkom prirodzené,

že nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

42. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

43. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, nebolo namieste ani vyhovieť požadovanému odkladu vykonateľnosti rozsudku krajského súdu a najvyššieho súdu (bod 2 výroku). Bezpredmetným sa stalo aj rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu